

Tiden er kommet til at indføre rettigheder til fødende

28. maj 2021

Vi har delt vores dybt private og smertelige historier med hele landet. Vi har fortalt, hvordan det også ser ud, når børn bliver født i Danmark, og det har ikke været et glansbillede. Tværtimod. Vi har beskrevet en rå og hjerteskrærende virkelighed fra fødegangene i håb om at blive hørt, og vi lærte, at vi desværre langt fra var alene.

Vi begyndte vores forældreskab med svigt, traumer og smerte. I dag sidder vi med massiv opbakning klar på tilskuerrækkerne i Folketingssalen, når vores borgerforslag Bedre Fødsler – forslag om indførelse af rettigheder til fødende skal 1. behandles. Og vi sidder klar med meget spidse ører.

Vi udarbejdede forslaget i januar ovenpå et efterår og vinter, hvor det væltede frem med vidnesbyrd om svigt i svangreomsorgen, efter Olga Ravn prikkede hul på bylden med sit debatindlæg Den tid er forbi hvor vi skal ofre vores kroppe og psyker for at bringe børn til verden.

Svigt, der handler om utilstrækkelig fødselsforberedelse. Om at blive sendt hjem eller til et andet hospital midt under fødslen. Om at møde fortravlede, skiftende jordemødre både før, under og efter fødslen. Om at blive frarøvet selvbestemmelsen og opleve mangelfuld kommunikation og lydhørhed. Vi har læst vidnesbyrd om at blive sendt hjem fra fødegangen, før man er klar, om ophold på barselsafsnit, som er alt for pressede til at tilbyde meget andet end et måltid mad og en seng (ofte kun til mor og barn), om efterfødselsforløb præget af manglende støtte og vejledning i forhold til amning, pleje af bristninger og kejsersnitsår samt manglende opsamling på fødselsoplevelsen, som for de flestes vedkommende er en skelsættende begivenhed, som skal falde på plads i krop og sjæl.

Dette er blot de såkaldte 'ukomplicerede' forløb. De mødre og børn, som oplever komplikationer i forbindelse med fødslen, oplever dertil adskillelse alene af organisatoriske hensyn og desuden kummerlige forhold på hospitalsafdelinger med usammenhængende, ukoordinerede efterforløb. Det er ofte op til familien selv at følge op og bevare overblikket. Tro os. Det er der ikke meget overskud til efter en fødsel. Slet ikke en kompliceret.

Vi blev mødt af en overvældende opbakning, og borgerforslaget fik på hidtil rekordfart de nødvendige 50.000 støtteunderskrifter kun 39 dage efter offentliggørelsen. Nu har vi – de fødende og nye familier – endelig råbt højt og tydeligt op omkring forholdene. Fagfolk har forsøgt at gøre det samme i årevis, men desværre for døve øren. Deres opråb har ikke haft den ønskede effekt, og derfor tog vi sagen i egen hånd.

Præcis to måneder efter vores borgerforslag kom ud, offentliggjorde græsrodsbevægelsen, Jordemødre for Ligeløn, en erklæring om et omvendt ansættelsesstop. Her skrev en tredjedel (!) af landets jordemødre under på, at de ikke vil tage ansættelse på de offentlige fødesteder, før de får bedre vilkår. Vi støtter dem i deres aktion, for de eksisterende og urimelige vilkår betyder, at jordemødre flygter fra de offentlige fødegange. Og det er ikke kun i hovedstaden. Samtidig gør det os utrygge på vegne af de gravide og fødende, som akut står og mangler deres støtte. Vores borgerforslag og deres erklæring er et symptom på et system, der fejler.

Derfor kræver vi rettigheder. Ingen fødende skal bekymre sig om, hvorvidt man skal køre fra det ene hospital til det andet under fødselens smertefulde bearbejdning, eller hvorvidt jordemoderen har haft tid til toiletbesøg eller frokostpause og dermed kan yde ordentlig, nærværende støtte. Ingen fødende skal bekymre sig om, hvorvidt hun vil blive sendt hjem, før hun føler sig klar. Ingen skal kæmpe alene for en vanskelig, udmattende ammeetablering.

Alle gravide og kommende familier bør kunne begive sig ind i fødslen i forvisning om, at samfundet stiller tilstrækkeligt med ressourcer til rådighed, at der er tid og hænder nok. Det skal være trygt og sikkert at bringe børn til verden. Og det skal ske under værdige forhold.

Mange partier har vist opbakning og støtte til vores sag, og i dag er det tid til at sætte handling bag ordene. Politikere på Christiansborg: Stem for, og støt vores forslag. Giv alle i Danmark mulighed for en god og tryk start på livet. I dag kan I vise, at I mener det!

Alle andre: Husk at forslaget kan støttes helt til og med 2. behandling, så du kan fortsat nå at vise din opbakning til de rettigheder, vi forslår, at Folketinget indfører, nemlig:

1. Ret til fødsels- og forældreforberedende undervisningsforløb i små hold efter Sundhedsstyrelsens anbefalinger
2. Ret til kontinuerlig jordemoderstøtte under graviditeten, fødslen og den første tid efter fødslen, i form af kendt jordemoderordning, hvor man følges af et mindre team af jordemødre gennem hele forløbet
3. Ret til at vælge mellem fødsel i hjemmet, på en fritstående jordemoderledet fødeklinik eller på hospital
4. Ret til at vælge mellem at overnatte på fødestedet efter fødslen og få den støtte og omsorg, der er behov for, for at blive klar til at tage hjem eller at tage hjem med ret til opfølgende hjemmebesøg
5. Ret til individuel og personlig hjælp fra fødestedet hele døgnet til at komme godt i gang med amning, herunder overlevering fra fødested til sundhedsplejerske
6. Ret til koordineret og sammenhængende støtte og behandling ved komplicerede forløb, fysisk som psykisk

Stillerne bag borgerforslaget:

Mie Ryborg-Larsen
Honey Biba Beckerlee
Birgitte Halkjær Storgaard
Karen Trier Dann-Clausen
Signe Amalie Pålsson Nordsted
Liv Collatz Brøndsted
Daily Snow Leth
Ditte Grosen
Emilie Falk Kvistbjerg